

GILLETTE & L'ORÉAL,

WOMEN USA

VOL. V

North Carolina • North Dakota • Ohio • Oklahoma
Oregon • Pennsylvania • Rhode Island • South Carolina

FERDINANDO FREGA ✦

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. V

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 16

*North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon,
Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina. Xiphemu xa
vuntlhanu xa riendzo ra le Amerika, ku suka eribuweni ro
karhi ku ya eka rin'wana ni ku vuya.*

Ndzima ya Zero — masungulo lama avelaniwaka

*Ndzima leyi yo sungula yi avelaniwa hi tivholumu hinkwato ta
ntsevu ta Women of the United States. Yi kandziyisiwile laha hi
ku helela, naswona yi pfariwile leswaku nxaxamelo wu hlayiwa
hi ku landzelelana handle ka ku phindha.*

NDZIMA YA ZERO

Laha, misava a hi tiko: i ndzilakano. North Pole a yi amukeli, a yi
rivaleli, a yi siyi ndhawu ya xihoxo. Ku basa ku fuma tanihi
nchumu lowu heleleke, lowu miyeleke naswona lowu nga riki na
ntsundzuko. Xiyimo xa ku hisa a hi mahungu ya maxelo: i xiharhi.
Vusiku byi teka tin'hwet, byi pfotlosa miehleketo, byi onha
swivumbeko swa vanhu, byi mita ku navela ka vona.

Mintlawa yi nyangatsa, yi ntsongo, naswona yi pfalekile. Inuit,
Yupik, vanhu va Arctic va tshama laha ku nga riki na munhu loyi a
nga hlawulaka ku tshama kona. Laha, munhu un'wana na un'wana
wa laveka leswaku ntlawa wu hanya. Loko u nga pfuni nchumu, u
hundzuka ndzhwalo. Naswona lava hundzukaka ndzhwalo va

nyamalala eku miyeleni, eka gamboko, eka nawu wa ndhawu leyi nga ngeniseriki nchumu.

Swivandla swa sayense swi engetela xirhami xa muxaka wun'wana: xa swiyimo swa vulawuri. Laha, wansati u kumeka hi ku nyangatsa, i nchumu lowu nga tolovelekangiki lowu faneleke ku tolovela kumbe ku tsandzeka.

Endhawini leyi, mianakanyo ya «ku nyamalala» a yi kona. Ku na ku basa ntsena loku sulaka hinkwaswo.

Vavasati va Inuit na va Yupik

Nhwanyana wa le Arctic a nga tsakisiwi: wa lulamisiwa. U dyondza hi ku hatlisa ku tiyisela xirhami, munyama na ndlala. U fanele ku pfuna ndyangu-nkulu, hikuva laha, vumunhu a hi bya munhu hi yexe. I bya ntirho. Wansati u rhwala ndzhwalo wa ndyangu na wa ntlawa: swakudya, ndzilo, vana, madzovo, ku khathalela. A ku na munhu loyi a vulavulaka hi timfanelo. A ku na munhu loyi a vulavulaka hi ku tsana. Ntshikilelo wa mianakanyo wu kona, kambe a wu na vito. Madzolonga ya kona, kambe a ya na timbhoni.

Wansati wa swivandla swa sayense

U dyondzile, u na vutshila, u tolovele ku tikhoma. U fika tanihi mulavisisi, thekinixiyeni na dokodela. Hi ku hatlisa u kuma leswaku North Pole a yi tivi tidigiri. Laha, ku tiya ka mianakanyo ntsena hi kona ku hlayiwaka. Swiyimo swa vulawuri swa vavanuna swa n'wi fuma, naswona xikombiso xin'wana na xin'wana xa ku tsana xi tekiwa tanihi ku tsana. I ndhawu leyi ntamu wu nga eneriki eka yona: ku laveka ku tikhoma lokukulu swinene.

Wansati wa le Vupeladyambu «wa le handle»

U kurile a ntshunxekile, u fika a pfumela leswaku u nga hlula xirhami. Kambe ndhawu yi n'wi tshova: vusungu, tindhawu letitsongo, ku miyela loku nga heriki. Swivandla a hi mintlawu ya vanhu, i michini. Naswona wansati, endzeni ka muchini lowu endliweke hi vavanuna, u fanele ku lwa leswaku a nga nyamalali.

Riendzo ro ya emakumu ka misava

Muakelani wa mina, Antonio, loyi a vitaniwaka Nino, a a vulavula malembe hinkwawo hi North Cape, dyambu ra vusiku bya xixikarhi, tin'hwetile leti nga riki na munyama. A ku ri norho lowu a wu hlayisa exikhwameni, ku fana ni nchumu lowu nga kotekiki. Mixo wun'wana wa Mudyaxihi, ndzi bize nsimbhi ya nyangwa wa yena kutani ndzi vula leswi ntsena: «Pakela bokisi ra wena ra swiambalo. Ndzi ta tlhela endzhaku ka awara. Hi ta tlhela endzhaku ka masiku ya 30.» U ndzi langutile a hlamarile, a tsakile. Nsati wa yena, a vilerile, u vutisile leswaku makungu ya hina i yihi. «Ku hlongorisa norho,» ndzi hlamarile.

Hi nghene emovheni. Vasati va hina va hi langutile onge hi penga. Kambe riendzo leri a ri ri ra ntiyiso. Nino a a tele hi swivutiso. «Hi ya kwihi? Ndzi fanele ku tisa mali yo tani hi kwihi?» «Wisa,» ndzi n'wi byele. «Hi ta fika endzhaku ka tiawara ta 54. Tikhilomitara ta 5000 ntsena. Hi le ka Range Rover leyintshwa. Tiphina hi riendzo.»

Endzhaku ka tikhilomitara ta 300 tin'wana na tin'wana a ndzi fanele ku yima: yena, loyi a ndzi kurisa hi malembe ya khume na mbirhi, a a ri na mfambo wa yena. Mina a ndzi ri na mati na swo nwa; yena a a ri na khofi na swilaveko swa miri. Naswona loko hi ri karhi hi ya emahlweni, hi kona a a vulavula ngopfu hi vutomi bya

yena. Swilo leswi a ndzi nga ta swi tiva loko a ku nga ri ndlela yoleyo leyi nga heriki.

Vavanuna vambirhi va ri voxe emovheni va vulavula hi vavasati nkarhi hinkwawo. Yena a a tiva nsati wa yena ntsena. Ndzi hlekile. Ndzi n'wi tiyisile: «Na hina hi tano.»

U ndzi vutisile leswaku ndzi swi kotisa ku yini ku tshama ndzi ri na mianakanyo leyi tiyeke loko ndzi chayela tiawara ta 60. Ndzi n'wi byele hi Rhaxiya, loko ndzi ri na malembe ya 22 ndzi chayeletawara ta 51 ndzi ya hlangana na wansati loyi a ndzi nga si tshama ndzi n'wi vona. «Mpfhuka a hi ndzilakano,» ndzi n'wi byele, «I swivangelo. A ndzi si tshama ndzi va na xin'we.»

Ku fika exikarhi ka ku basa

Hi nghene eNorway. Ndhawu yo etlela etlhelo ka ndlela. Hi ta siya movha kwalaho hi ya emahlweni hi xileyi.

Mukombandlela a a funengetiwile, a nga ri na ku nghena. Loko a hluvula swivoni swa yena, ndzi kume leswaku i wansati. Wansati wa le Norway, a miyerile, a kongomile, a titimela. Nino exikarhi ka xileyi, yena emahlweni, mina wa 190 cm endzhaku, ndzi ri wo hetelela.

A ka ha ri nhlikanhi. Wachi ya mina a yi kombisa nkarhi, kambe a yi ndzi byeli loko a ku ri vusiku kumbe mixo. A ku ri dyambu ra vusiku bya xixikarhi. A hi fikile eNorth Cape.

Nino u rilile. U ndzi khomile. Ndzi n'wi byele, ndzi hleka, «Tivonele... vanhu va nga ehleketa leswaku hi ma-gay.» Hi hlekile, kambe a hi ri emakumu ka misava.

Kutani ku fike xirhami: -52°C .

Ku nghena eArctic ya ntiyiso

Va hi yisile eka khonteyina ya nsimbi ku ya cinca swiambalo. Swiambalo leswi tikaka swinene, leswi tiyisiweke hi swilo swo olova, leswi pfariwaka hi tiziphi to rharhangana.

Ndzi hakelele mukombandlela. Nino u siyiwile eka igloo na vavanuna van'wana; mina ndzi siyiwile eka yin'wana na ndyangu: wanuna wa khale, exikarhi ka malembe ya 70 na 80, na vavasati vanharhu exikarhi ka malembe ya 30 na 50.

A ku ri misava leyi pfalekeke. Yo olova. Ya tihanyi.

Wanuna u tshamile etlhelo. Vavasati va hambete hi ntirho. Naswona xihambukelo a ku ri xitsunga lexi a xi ri timitara ta ntlhanu ku suka eka igloo: thyaka a ri gwitsa ri nga si fika ehansi. Murhundzu wa mina wo sungula wu hundzuke nyeleti ya xitshopana ya le Arctic. A ku ri N'walungu wu ndzi xewetela.

Wansati wa malembe ya le xikarhi, Magi, a a vulavula Xinghezi xitsongo. Leswin'wana a ku ri swikombiso, mahlo, mavoko. Ririmi ra xirhami.

Loko a ndzi nga tiyiseki leswaku ndzi tirhisa xiambalo ku yini, yena, handle ko ehleketa, u khumbe xirho xa mina xa le hansi a ndzi komba ziphi leyi tumbeleke. A ku nga ri na vubihi, a ku nga ri na tingana: a ku ri ntirho ntsena. Ku hanya.

Masiku manharhu endzeni ka igloo

Va tise swakudya. Nhlapphi leyi omisiweke hi musu, nhlapphi leyi tsakamaka, xivindzi xa nhlapphi ya cod, khwiri ra hlapphi-nkulu. Na tibolo ta nhlapphi ya shark. A ku nga ri na ku hlawula. A ku nga ri na ndlela yin'wana. A ku ri leswi ntumbuluko wu swi nyikaka.

Kutani ndzi nwile: swo nwa swo tshwuka. Ndzi ehleketile leswaku i vhinyo. A ku ri ngati ya hlampfi-nkulu leyi sefiweke, yi virisiwa, yi nandziseriwa. Ndzi yi nwile. Yi ndzi nyike ntamu lowu a ndzi nga si tshama ndzi wu twa. Ntamu wa le masungulweni. Ndzi ehleketile leswaku i cocaine. E-e. A ku ri N’walungu wu nghena emirini.

Vavasati va ndzi langutile. Wanuna wa khale u humile a ya hloteni. Ndzi wisile ndzi nwa ngati. Masiku manharhu handle ka riqingho, inthanete, khompyuta, handle ka Nino. Mina na vona ntsena.

A ku nga ri na vusiku. Ku vonakala ntsena, ndzilo, ayisi na ku hefemula.

Vavasati lavanharhu va etlele. Ndzi lavile ndhawu. Lontsongo eka vona u tlakuse voko ra yena a ndzi komba leswaku ndzi tshinela. Va hleke hi matimba. A ndzi nga twisisi. Va vule leswaku hi mina «Khisimusi» ya vona.

Ndlela yo vula leswaku a ndzi amukeriwile.

Ndzi ringete ku va nyika mali yo karhi ku vula ndza khensa. Va ala. A va lava ku khomiwa ntsena. Na marito ma nga ri mangani hi ririmi ra Calabria leswaku va titwa va ri ekusuhi.

Kwalaho ndzi twisisile nkoka wa tinyiko ta ntiyiso: leti nga xaviwiki kumbe ku xavisiwa.

Ku famba ka mukombandlela

Endzhaku ka masiku manharhu, mukombandlela u fikile. U vulavule na vavasati lavanharhu ku ringana awara. A ndzi ri ehandle. A ndzi nga twisisi leswi a va swi vula. A swi nga ri mhaka ya mina. A ku ri ririmi ra vona, misava ya vona, nawu wa vona.

Eka khonteyina, loko ndzi ri karhi ndzi hluvula, mukombandlela u ngenile. A lava ku tiva. A kongomile. Wa le N'walungu. U ndzi khome hi matimba. U ndzi tswontswile. Nhlonge ya yena a yi basa ku fana ni masi. Mahlo ya yena a ya ri ya wasi ku fana ni tilo ra Mhawuri.

U ndzi kombele leswaku ndzi n'wi teka ndzi famba na yena. A a ta endla xin'wana na xin'wana leswaku a huma emisaveni yoleyo.

Ndzi n'wi n'wayitele hi xichavo. A ndzi nga swi koti. A ndzi nga fanelanga.

Ndzi n'wi siyele xitshembiso xin'we ntsena: «Loko u lava nchumu, ndzi tsalele papila. Ndzi ta ku pfuna.» U ale hambi ku ri mali. A a ri wansati wo saseka, kambe a ri yexe. Vusungu lebyi nga voniwiki u ri ekule. Vusungu lebyi xirhami xi nga byi rivaleliki.

Ku tlhelela ekaya

Hi ye ku teka Nino. A a tsakile swinene. A a nga lavi ku tlhela. Kambe a ndzi ri na nhlangano na nsati wa yena.

U byele un'wana na un'wana hi masiku ya yena manharhu. Mina ndzi miyerile. A ndzi si tshama ndzi avelana nchumu na wanuna yoloye. Ni phepha ntsena.

Naswona hi ndlela yoleyo, loko Nino a tlhelela emisaveni ya yena, mina a ndzi se ndzi ri endleleni ya ku ya eka yin'wana. Ndhawu yin'wana. Ntlhangano wun'wana.

U amukelekile.

Marito yo hetelela

N’walungu a wu ku teki: wa ku cinca. Naswona a wu

ku tlherisi u ri lowu heleleke. Vavanuna va ta eNorth Pole va lava ku vonakala, ku miyela, swifaniso, minorho. Vavasati va tshama leswaku va hanya.

Vavanuna va hlamusela leswi va swi voneke. Vavasati va miyela hi leswi va swi hanyeke.

Vavanuna va tlhela. Vavasati va tshama. Va sala exirhamini, etindlwini ta gamboko, ekumiyeleni loku nga twiwiki. Va sala ku seketela mintlawwa leyi nga va tlangeliki. Va sala ku sirhelela vana, vakhegula na vakhalabye, valuveri. Va sala va nga voniwi.

Ndzi tekile ntsundzuko wun’we ntsena kwalaho: wansati wo saseka, wo saseka swinene, kambe a ri yexe. Ku nga ri hi ndlela ya rirhandzu. Hi ndlela ya vumunhu. Hi ndlela ya khombo.

Ku anakanyisisa

N’walungu a wu dlayi miri. Wu dlaya vukona. Naswona leswi salaka i ku basa: ndhawu laha vavasati va hanyaka naswona va nyamalalaka hi nkarhi wun’we.

Hi swona leswi ndzi tsalaka. Hikuva tindhawu leti tlulaka mpimo a ti ti hlamuseli ntsheketo wa tona. Naswona lava ti tsemakanyaka a va swi koti ku tinyika ntsako wa ku miyela.

Ku nga ri mina. Ku nga ri mina. Tiko ra mina ri ndzi veleleke, naswona misava hinkwayo leyin’wana yi ndzi amukela ku nga ri tanihi muendzi, kambe tanihi xirho xa ndyangu.

Ku suka eku baseni loku heleleke ka N’walungu, ndzi rhelele eku pfilunganeni loku heleleke ka United States.

UNITED STATES OF AMERICA

Ntirho lowu nga kotekiki

Ku tirhela khampani ya le Amerika malembe ya khume-nhungu swi ku nyika nchumu lowu ku nga riki na khampani yin'wana emisaveni leyi nga ku nyikaka wona: mfuwo wa ntirho, maendlelo, xikongomelo lexi xi nga erivaleni, na nxaxamelo wa mimpimanyeto leyi nga riki dyondzo ntsena—i maendlelo ya siku na siku. A va ku hlamuseli yona; va ku akela yona. Naswona va swi endla handle ko ku kombela mpfumelelo wa wena.

A ndzi ri ehofisini ya New York loko ndzi nyikiwa ntirho lowu a ndzi nga si tshama ndzi wu ehleketa. Ku nga ri ku tlakusiwa. Ku nga ri ku rhurhisiwa. Ndzingeto.

Nongonoko wa xihundla, lowu tumbuluxiweke ku tiyisisa xikombiso xa vuxaka bya vanhu endzeni ka United States. A va hlawulanga vafambisi, vativi va mianakanyo kumbe vadyondzisi. A va hlawule vanhu lava nga na ntokoto wa muxaka wo karhi wa vutomi bya ntiyiso. Naswona vito ra mina ri humelerile—hambileswi a ndzi ri eka vuxavisi malembe ya khume-nhungu. A va nga langutanga xikhundlha: a va languta mianakanyo.

Xikambelo a xi olova ku xi hlamusela naswona a xi tika swinene ku xi hetisa:

ku endzela swifundzha swa 50 swa Amerika hi lembe rin'we, ndzi hlawula madoroba hi ndzexe naswona ndzi tshama vhiki rin'we kumbe ku tlula eka rin'wana na rin'wana.

Mavhiki mambirhi yo hetelela a ma ta va holideyi ya ku sindzisiwa. A va ta hakela tihakelo hinkwato. A ndzi fanele ku hanya ntsena, ku languta, ku twisisa, na ku rhumela xiviko Musumbhunuku

wun'wana na wun'wana. Xiviko xa vumunhu, lexi omeke, lexi kongomeke.

Ndzi sayinile kontiraka. Ndzi tivise ekaya. A va vutisanga nchumu. A va lava ku tiva ntsena loko swilo swa n'hwetwi swi fikile. A ndzi ri kusuhi ni ku langutana na lembe eAmerika. Vona, ku fana ni minkarhi hinkwayo, a va langutane na n'hwetwi leyi landzelaka.

Ku tiva leswaku hi hlayisekile, muholo wa mina a wu nghanisiwa hi ku kongoma eka akhawunti ya mina ya bangi eItaliya. A ku ri ndlela ya xichavo yo ndzi byela leswaku: «U nga endli vuphukuphuku. Hanya hi leswi u nga na swona. A hi voneni leswaku u mani hakunene.»

Endzhaku ka malembe ya khume na ntlhanu ntsena hi kona ndzi kumeke swiviko swa mina swa masungulo, nxopaxopo na swilo leswi a va swi hlengelletile hi mina. Buku leyi yi velekiwe kwalaho. Ndzi kume mpfumelelo wo yi kandziyisa, hi xipimelo xin'we: ku nga tshuki ndzi vula vito ra khampani leyi yi swi oderheke.

A swi na mhaka. Ntshaketo lowu a wu vulavuli hi tilogo. Wu vulavula hi wanuna etikweni leri nga kotekiki ku ri twisisa handle ka loko u ri hanya hi wexe.

Xana ndzi sungula eka ndhawu leyi nga ekule ngopfu?

Ku hlalula loku twalaka a ku ri ku sungula emakumu, ku nga ri exikarhi. Hikwalaho ka swivangelo swimbirhi swo olova:

1. A ndzi ha ku huma endzingetweni: mianakanyo leyi tiyeke, nyingiso lowukulu.
2. Hi ku sungula emakumu a ndzi ta kota ku lulamisa ndlela ndzi heta riendzo kahle.

A ndzi nga lavi ku sungula eBoston kumbe eChicago. A ndzi fanele ku sungula endzilakaneni. Endhawini leyi a yi ri Amerika ephepheni ntsena.

Ndzi hlawule Juneau, ntsindza wa Alaska. Wu hambanisiwile. Wu fikeleriwa hi xikepe kumbe hi xihahampfhuka ntsena. Doroba leri nga riki ra munhu. Ndhawu leyi faneleke ku sungula kona.

Tirhisa swipfuno kahle

Ndzi nga si famba, ndzi endle leswi Muamerika a swi xiximaka ku tlula hinkwaswo: ndzi tilulamisile tanihi xiphurofexinali, ku nga ri tanihi muendzi.

Ndzi fonele tikhampani tinharhu ta swihahampfhuka leti dumeke ngopfu, leti nga na tindlela to tala ngopfu endzeni ka tiko. Hi nkarhi lowu nga ri ehansi ka awara, ndzi xave buku ya maendzo ya swihahampfhuka ya 50 endzeni ka tiko hi ku hungutiwa ka 60%.

A ku na ndzilakano wa nkarhi. A ku na ndzilakano wa masiku. A ku na swipimelo. Xipimelo xin'we ntsena: ku ma tirhisa endzeni ka lembe.

Ndzi endle tano na tihotele, Uber Taxis na tikhampani to hirisa timovha, kutani ndzi lulamisa nongonoko lowu faneleke wa swiyenge, maendlelo, kambe ku nga ri nkarhi.

A ndzi lunghekile.

A ku ri ku humelela ka mina ko sungula ka ntiyiso. Xikombiso xo sungula xa leswaku a ndzi swi tiva ku famba. Amerika yi hakela lava endlaka, ku nga ri lava yimelaka.

Loko khampani yi vona ntirho lowu, yi endle leswi mfuwo wa Amerika wu swi endlaka minkarhi hinkwayo: yi kambele ku tshembeka.

Xana a ndzi swi kota ku fambisa lembe ra ku famba-famba loku nga heriki? Xana a ndzi swi kota ku langutana na swilo leswi nga languteriwangiki, mimpfhuka na swiphiko swa xihatla? Xana a ndzi tiyimelela?

Hikwalaho ka sweswo, ndzi nga si famba, ndzi lulamise nchumu wun'wana wa nkoka:

Ndzi tiyisekile leswaku ndzi na ndzilakano wa xikweleti wa n'hwetlwa tidola ta 100 000 kumbe ku tlula eka khadi ra mina ra xikweleti.

A yi nga ri ya ku tirhisiwa. A yi ri yo kombisa leswaku hi swi kota ku yi fambisa. Vaamerika va ehleketa hi ndlela leyi: loko u nga tiyimeleli, a wu na ntshunxeko. Naswona loko u nga ri na ntshunxeko, a wu koti ku kamberiwa.

Ku sukela hi nkarhi wolowo, nongonoko a wa ha ri ntirho lowu ndzi nyikiweke wona. A ku ri xirhumo.

SWESWI HI FAMBA HAKUNENE

Alaska i xiphemu xa United States hi jografi ntsena. I misava yin'wana.

I ndhawu laha vavasati va nyamalalaka handle ka mikondzo. Laha xivilelo xi nga tshuki xi fika laha xi yaka kona. Laha madoroba ma nga swihlala swa nhluvuko ntsena exikarhi ka tiko-nkulu ra nhova.

Juneau a ku ri xikambelo xa mina xo sungula: ntsindza lowu nga riki na tindlela leti wu hlanganisaka na tiko hinkwaro. Xiphemu xa Amerika lexi nga titwiki tanihi Amerika.

Laha ndzi sungule ku twisisa nchumu wun'wana: riendzo a ri nga ta va ra jografi. A ri ta va ra vumunhu.

XIPHEMU 1 (Vholumu I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – California – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

XIPHEMU 2 (Vholumu II)

Hawaii – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

XIPHEMU 3 (Vholumu III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri – Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey – New Mexico

XIPHEMU 4 (Vholumu IV)

New York – Washington

XIPHEMU 5 (Vholumu V)

North Carolina – North Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon – Pennsylvania – Rhode Island – South Carolina

XIPHEMU 6 (Vholumu VI)

South Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia – West Virginia – Wisconsin – Wyoming

NORTH CAROLINA

North Carolina i xifundzha lexi hanyaka hi tindlela timbirhi. Hi tlhelo rin'we ku na «Amerika leyintshwa»: vulavisisi bya tiyunivhesiti, thekinoloji, tikhampani letintshwa, madokodela, vanjhiniyara, valavisisi, ni miti ya manguva lawa leyi kulaka. Hi tlhelo rin'wana, ku na «Amerika ya khale»: – makaya ya le tiko

leyi nga swisiwana – mitlawwa ya vaaki leyi tshamaka yi ri yoxe – mindhavuko leyi tikaka – ntirho wa miri – vukorhokeri bya rihanyo lebyi nga ekule – mintirho leyi ha tiyeke. A ti hanyi swin’we. Ta honisana. Vavasati va nyamalala laha hi ku ya hi laha va velekiweke kona: – eka swa manguva lawa, hikwalaho ka ntshikilelo ni ku phikizana– emakaya, hikwalaho ka ku tshama u ri wexe ni ndhavuko– emitini ya mpimo wa le xikarhi, hikwalaho ka ntirho lowu hakeriwaka switsongo ni ku pfumaleka ka vukorhokeri– emitlawini ya khale ya vaaki va ntima, hikwalaho ka nyimpi ya kambirhi: ya rixaka ni ya rimbewu.

North Carolina yi na mahanyelo lamanene ehenhla, kambe yi kariha eka swilo leswitsongo.

Wansati wa Research Triangle – malembe ya 33

Sara i muxopaxopi wa mahungu ekhampanini leyintshwa. U tikarhatela dyondzo, u tlharihile naswona u lulamile kahle, u tirha endhawini leyi tixavisaka tani hi ya nhluvuko, ya «Yuropa» ni ya manguva lawa.

Ntiyiso: – tiawara to leha – ku langutela loku nga heriki – swikongomelo leswi cincaka vhiki rin’wana na rin’wana – vafambisi lava ha riki vantshwa lava hisaka vanhu va nga swi xiyi – vavasati lava faneleke ku tikarhata kambirhi leswaku va kuma hafu ya ku xiyiwa.

Sara u dyondzile, u veke malembe, u tinyikele vutomi ni nkarhi wa yena. Kutani sweswi u le ka mfumo lowu n’wi phokotelaka mavoko ni ku n’wi dya hi siku rin’we.

Ku pfumaleka ka yena i ka phurofexini: wa laveka ku aka vumundzuku, kambe a nga na vanhu lava n’wi sirhelelaka.

Wansati wa le Makaya – malembe ya 49

Tikhilomitara ta dzana ku suka eka swa manguva lawa, ku na North Carolina yin'wana. Tindlu leti nga ekule, masimu ya fole ni ya soya, tinguva to leha ta xixika, tinguva to tika ta ximumu. Mapatu lama nga riki na tindlela ta vafambi hi milenge, lama nga riki na swiitolo, lama nga riki na nchumu.

Linda u tshama eka yin'wana ya tindhawu leti. U tirha nkarhi wo karhi exitolo xa kwalaho. U famba timayela ku ya eka hinkwaswo: dokodela, khemisi, xikolo, bangi. Siku ra yena hinkwaro ri le makatleni ya yena: – vana – kaya – vakulukumba – ntirho – swirhumiwa – swiphiqu swa xihatla leswi a swi tlhantlhaka a ri yexe.

A nga swi koti ku hlawula. A nga swi koti ku cinca. A nga swi koti ku tshova ntolovelu lowu sindzisiwaka hi timayela.

Ku pfumaleka ka yena i ka ntivo-misava: u tshama ekule ngopfu leswaku a voniwa.

Wansati wa Muafrika-Muamerika wa le Xikarhi ka Doroba –

Malembe ya 38 Kim u tirha eka call center eCharlotte. U tirha hi swikiripiti, swikombanyika, swipimo ni vakongomisi lava languteke ku wisa kun'wana na kun'wana.

U na vana vambirhi ni manana loyi a fanelaka ku n'wi khathalela. Doroba ra kula, tikhampani ta fika, swakhiwo swo leha swa tlakuka. Kambe swinyikiwa swa ntiyiso a swi fiki eka yena.

North Carolina yi vulavula hi nhluvuko, kambe nhluvuko wolowo wu hundza ehenhla ka mitlawa ya vaaki va ntima wu nga yimi.

Kim u khoma: – ntirho lowu hundzaka matimba ya mbilu – dyondzo ya vana – ku karhala ka siku na siku – swihakelo leswi tlakukaka – ku tlakuka eka swiyimo swa vaaki loku nga riki kona hakunene.

Ku pfumaleka ka yena i ka rixaka ni ka ikhonomi: i phuphu ra doroba, kambe a nga tshuki a tlakukela ehenhla.

Wansati wa Maribuwe – malembe ya 41

Tanya u tshama eribuweni. Lwandle ri sasekile, tindlu ti hlayisiwile kahle, naswona vuendzi byi tiyile. Kambe vutomi bya ntiyiso i nchumu wun'wana.

Ntirho endhawini ya vuhungasi: – tikamara – ku hlantswa swiambalo – ku basisa – ku amukela vaendzi – tishifiti to leha – miholo leyi nga ehansi

Ximumu xi tele hi ntirho ku tlula mpimo. Xixika i ku miyela ni tibilu leti nga ringaneliki.

North Carolina ya le ribuweni yi saseka eswifanisweni, kambe yi titshege hi ku tikaqhata ka vavasati lava nga ta ka va nga vona rifuwo rolero.

Ku pfumaleka ka yena i ka ikhonomi: hinkwaswo swi rhendzela vuendzi, kambe lava byi seketelaka a va kumi leswi va faneleke hi swona.

Marito yo hetelela – North Carolina

North Carolina i xifundzha lexi avanyisiweke hi matimba lama hambaneke ngopfu. Vavasati va hakela nxavo hinkwako: eka thekinoloji leyi tshembisaka swinyikiwa kambe yi nga seketeli, emakaya lama hambanisaka, emitini leyi kulaka yi nga katsi

vanhu, ni le maribuwani lama hanyaka hi tinguva to koma ni to tika.

I ku sula loku nga ka manguva lawa ni ka khale hi nkarhi wun'we. Vavasati i matimba lama susumetaka eka xin'wana na xin'wana xa xifundzha, kambe xifundzha xi va teka tani hi vukona lebyi lavekaka ntsena.

Ku anakanyisisa – North Carolina

Tiko rin'wana na rin'wana eka vholumu leyi ri kombisa xivumbeko xo hambana xa ku pfumaleka. North Carolina yi kombisa lexi velekiwaka hi mpfhuka wa le ndzeni: xivandla exikarhi ka vafumi na swisiwana, exikarhi ka doroba na makaya, exikarhi ka leswintshwa na swa khale, exikarhi ka leswi xifundzha xi swi tshembisaka na leswi xi swi nyikaka.

Wansati u hanya exikarhi minkarhi hinkwayo. I layini leyi hlanganisaka misava leyi nga vulavurisaniki. Kutani hikuva hi yena a khomaka hinkwaswo swi ri swin'we, a ku na loyi a n'wi vekaka exikarhi.

Ndzima leyi yi tirhela ku swi vula handle ka swisefo: swa manguva lawa, swi ri swoxe, a swi ntshunxi munhu. Hi fanele ku xiya lava swi seketelaka hakunene.

NORTH DAKOTA

North Dakota i xifundzha lexi nga rivaleliki. Tinguva ta xixika to tlula mpimo, mimoya leyi tsemaka nhlonge, mapatu yo leha lama nga riki na nchumu, madoroba matsongo lama nga ekule, mitlawe ya vaaki va masungulo leyi nga voniwiki, ni masimu ya oyili lama fumaka xivono.

I xifundzha laha vavasati va hanyaka exikarhi ka matimba mambirhi lama lwisanaka: ntumbuluko lowu lerisaka ni vaaki lava nga cinciki.

I ndhawu leyi hakelaka ku tiyisela ku tlula ntsako. Naswona endzeni ka mianakanyo leyi, vavasati va nyamalala eka swilo leswitsongo swa siku na siku: – emintirhweni leyi hakeriwaka switsongo – evusungunwini bya ntivo-misava – eku pfumaleni ka vukorhokeri – emintirhweni yo tika ya ndyangu – emitlawini ya vaaki leyi tshamaka yi ri yoxe – eka mpfumawulo lowu sindzisiwaka hi ikhonomi leyi fumiwaka hi vavanuna.

North Dakota a yi bihanga. Yi omile. Naswona eku omeni ka yona, vavasati vo tala va mitiwa va nga twali.

Wansati wa le Xitirhweni xa Oyili – malembe ya 35

Jessica u tshama eWilliston, Oil City. U tirha tani hi mutirhi wa ku fambisa ntirho efekitarini. I un'wana wa vavasati lavatsongo endhawini leyi fumiwaka hi vavanuna, leyi nga na tishifiti to tika, tiloli letikulu, tiwekeshopo ni huwa leyi nga yimiki.

Siku rin'wana na rin'wana i ndzingeto: – mintlangu ya marito leyi nga fanelangiki – marito lama nga pfuniki nchumu – xichavo lexi u faneleke ku xi kuma ka khume – khombo entirhweni – ku hava vutumbelo nikatsongo.

Muholo i wunene, kambe nxavo wa vumunhu i wukulu swinene. A nga na vanghana va ntiyiso. A nga na vuxaka lebyi tiyeke. A nga na vanhu lava n'wi seketelaka.

Ku pfumaleka ka yena i ka vaaki: u rhendzeriwile hi vavanuna, kambe u yexe.

Wansati wa Masungulo – malembe ya 40

Mitlawa yo tala ya vaaki va masungulo eNorth Dakota yi hanya yi rivariwile. Tindlu ti nga ri tingani, swinyikiwa a swi kona, swikolo swi tsanile, naswona swibedlhele swi le kule. Vavasati va masungulo va rhwala ndzhaka ya timbanga leti xifundzha xi nga si tshama xi ti horisa.

Alana u na vana va mune. U tirha nkarhi wo karhi exisekelweni xa vaaki. Matimu ya vanhu va ka vona ma tsariwile hinkwako: eswikandzeni swa vona, emimiyelweni ya vona, eku pfumalekeni ka vona.

Swiphiqo a swi heli: – ku pfumala mintirho – vuhlongi lebyi hangalakeke – ku seketeriwa hi mfumo loku nga ri kona nikatsongo – swivumbeko swa le hansi leswi tsaneke – ntshikilelo wa mianakanyo wa vaaki.

Ku pfumaleka ka yena i ka matimu ni ka xivumbeko: ndhavuko wu tiyile, kambe nkarhi wa sweswi wa wu honisa.

Wansati wa Madoroba Matsongo Swinene – malembe ya 50

North Dakota yi endliwe hi madoroba lama nga humeleliki eka mimepe. Mapatu ya ntlhanu, xikolo, kereke ni xitichi xa petirolo.

Karen u tshama eka rin'wana ra wona. U tirha exitolo xitsongo xa swakudya. Siku rin'wana na rin'wana u vona vanhu lava fanaka, swiendlo leswi fanaka, mabulo lama fanaka.

Ku kuma xibedlhele, va fanele ku chayela awara. Ku kuma ntirho wun'wana, ku ya ekule ku tlula. Ku kuma nchumu lowuntshwa hambi ku ri switsongo, swi teka tiawara timbirhi.

Ku pfumaleka ka yena i ka ntivo-misava: a nga na swin'wana swo hlawula. Vutomi bya yena byi hlamuseriwa hi ndhawu leyi a tshamaka eka yona.

Wansati wa Ndzilakano wa Vurimi – malembe ya 47

hi vukhale

Megan u tshama exifundzheni lexi rimaka ngopfu etikweni. Masimu lama nga heriki, swithirekere, swibyariwa, gamboko leri wisaka ka ha ri nkarhi.

Ntirho epurasini: – swifuwo – switirhisiwa – swivala – ku hlayisa – tibuku ta mali – ku sweka – ndyangu – swiphiqo swa xihatla leswi faneleke ku fambisiwa minkarhi hinkwayo.

Wansati wa le purasini laha u rhwala ku tlula kambirhi ndzhwalo lowu a vonakaka a wu rhwala. Mavoko, mianakanyo, vufambisi, rhambu ra nhlana. Kambe hinkwaswo swi hlamuseriwa tani hi «ku pfuna epurasini.»

Ku pfumaleka ka yena i ka ndhavuko: u endla hinkwaswo kambe a nga tshuki a xiyiwa tani hi xiphemu xa nkoka xa ikhonomi.

Marito yo hetelela – North Dakota

North Dakota i xifundzha lexi nga sirheleriki. Xi lava matimba, xi lava ku tiyisela, xi lava ku lehisa mbilu. Wansati u hlamula hi ku tinyiketela hinkwako, kambe xifundzha a xi n'wi hlamuli.

Ku suka exitirhweni xa oyili ku ya endhawini leyi hlayiseriweke vanhu va masungulo, ku suka emitini mitsongo swinene ku ya emapurasini lama tshamaka ma ri yoxe, vavasati a va nyamalali va mitiwa hi ndhawu, onge vukona bya vona i nchumu lowu tiviwaka ntsena.

Ku anakanyisisa – North Dakota

Ku pfumaleka kun'wana na kun'wana ku na xivangelo. ENorth Dakota, xivangelo i misava hi yoxe: leyikulu, leyi tikaka, leyi nga ekule, leyi nga tirhiki kahle, ya xinuna eka ikhonomi ya yona, leyi nonokaka eku cinceni ka yona.

Wansati u hanya exivonweni lexi nga riki na ndhawu ya ku tsana, exikarhi ka vaaki lava tekaka ku tikarhata ka yena tani hi xiphemu lexi nga papalatekiki xa xivono.

A nga voniwi ku nga ri hikuva a nga ri wa nkoka: a nga voniwi hikuva misava laha yi kulu ku tlula vanhu.

Naswona ndzima leyi yi tirhela ku hi tsundzuxa: matimba a hi ku hlawula. Etindhawini tin'wana i ndlela yin'we ntsena.

OHIO

Ohio i xivoni xa Amerika leyi miyeleke. I xifundzha xa miti ya tiindasitiri leyi wonhakeke, mindhawu ya le handle ka doroba leyi nga riki na nkongomo, mindyangu leyi nga riki na nchumu, vantshwa lava balekaka, ni mintirho leyi nga ha tiyisisiki nchumu. I misava leyi khale a yi humesa hinkwaswo kutani sweswi yi humesa ku langutela: ku langutela vumundzuku lebyinene, ku langutela xinyikiwa lexi nga tshukiki xi fika, ku langutela ku cinca loku fambaka hi ku nonoka, ku yimeke.

Wansati laha u khoma swiphemu leswi a swi fanele ku seketeriwa hi mfumo: – mindyangu leyi tshovekeke – mali yo nghena leyi nga tiyangiki – mitlawu ya vaaki leyi vavisiweke hi swidzidziharisi – tindlu leti wa hi swiphemu – swikolo leswi tikarhataka – vukorhokeri bya vaaki lebyi teleke ku tlula mpimo.

Ohio a yi dlayi wansati. Yi n'wi teka ku hefemula. Hi ku nonoka, hi ku miyela, switsongo siku rin'wana na rin'wana.

Wansati wa Doroba ra Tiindasitiri leri Wonhakeke – malembe ya 46

hi vukhale

Michelle u tshama eCleveland, eka xitarata lexi khale a xi tele hi ntirho. Tatana wa yena a a tirha efekitarini. Na kokwana wa yena. Kutani hinkwaswo swi cincile: ku rhurhisiwa, ku pfariwa, ku wa ka mabindzu.

Sweswi u tirha esupamakete: tishifiti leti cincaka, muholo lowu nga ehansi, ku hava vuhlayiseki. N'hweti yin'wana na yin'wana u fanele ku endla tinhlayo hi vukheta bya dokodela wa vuhandzuri leswaku a nga wi.

Yindlu i ya khale, xitarata xi tsanile, swinyikiwa swi nga ri swingani.

Ku pfumaleka ka yena i ka ikhonomi ni ka xitukulwana: u hanya kahle-kahle laha vumunhu hinkwabyo bya tiindasitiri byi wonhakeke kona, byi teka swin'we na byona vavasati lava a va nga swi koti ku hlawula vumundzuku byo hambana.

Wansati Loyi a Kurisaka Ndyangu eNkarhini wa Opioid

Xiphiqu – Malembe ya 38 Ohio i un'wana wa mintsindza ya Amerika ya ntungu wa ti-opioid. Tikhampani ta mirhi, madokodela lama nga khathaliki, mitlawe ya vaaki leyi tsaneke: ku buluka loku nonokaka loku lovisaka mindyangu hinkwayo.

Emily u tshama eDayton. Nuna wa yena u file hi ku tlula mpimo wa swidzidziharisi malembe manharhu lama hundzeke. U na vana

vambirhi naswona u tirha tani hi muamukeri ekiniki. Siku rin'wana na rin'wana u vona swikandza leswi a swi tivaka: vamanana lava heleriweke hi ntshembo, vantshwa lava tshovekeke, vatatana lava nga swi kotangiki.

Ohio yi vulavula hi «xiphiqo xa ti-opioid.» Yena u vulavula hi ku pfumaleka: wanuna loyi a lahlekeke, ndyangu lowu tshovekeke, ndzhwalo lowu welaka hinkwawo emakatleni ya yena.

Ku pfumaleka ka yena i ka mbilu ni ka vaaki: u hlayisa vana ekaya, ni ntirho wu ri karhi wu famba, kasi mfumo lowu tumbuluxeke xiphiqo a wu endli nchumu ku xi lulamisa.

Wansati wo Basa wa Xisiwana wa le Handle ka Doroba – malembe ya 28

Samantha u tshama endhawini ya le handle ka doroba leyi vonakaka onge yi huma eka filimi leyi vavisaka nhloko: Walmart, swititchi swa petirolo, tindlu leti akiweke hi swiphemu leswi lulamisiweke, tirhesturente ta swakudya swa xihatla, tindhawu to yimisa timovha leti nga heriki.

U tirha eMcDonald's. Tishifiti leti phindhaphindhaka, swiendlo swa xitsalwa, vaxavi lava hlundzukeke, ni ku cinca ka vufambisi n'hwetl yin'wana na yin'wana. U kuma swo ringanela ku hanya, kambe a swi tshuki swi ringanela ku kula.

Manana wa yena a nga ha tirhi. Munghana wa yena wa vutomi u kona kutani a nga ha vi kona. U na tinorho leti a nga tiviki laha a nga ti vekaka kona. Ku pfumaleka ka yena i ka vaaki: u rhendzeriwile hi vanhu lava nga eka xiyimo lexi fanaka, naswona leswi swi endla leswaku ku tikarhata ku nga voniwi ku tlula.

A ku na loyi a vonaka leswi nga ntolovelolo eka vo tala ngopfu.

Wansati wa Xifundzha xa Vurimi – malembe ya 54

Ehandle ka miti, ku na Ohio leyi hanyaka hi vurimi, swifuwo switsongo ni ntirho wa miri. Laha, vavasati va khathalela hinkwaswo: tibuku ta mali, swifuwo, swibyiwa, vana, vakulukumba ni kaya.

Linda u tshama epurasini ekusuhi na Lancaster. Vana va yena va kulile, nuna wa yena u tirha ehandle, naswona yena u sala a fambisa hinkwaswo leswi misava yi swi lavaka.

U tirha masiku ya nkombo hi vhiki, eku hiseni, eku titimeleni, empfuleni ni le gambokweni. A ku na siku ro wisa. A ku na ku wisa ka mianakanyo. A ku na ku xiyiwa.

Ku pfumaleka ka yena i ka ndhavuko: swi tekiwa tani hi leswi tiviwaka leswaku wansati wa vurimi «wa swi kota.» Ina, u swi kotile. Kambe nxavo i wa yena minkarhi hinkwayo.

Marito yo hetelela – Ohio

Ohio i xifundzha lexi tekeriweke swo tala, kutani xi dyondzile ku tekela lava nga na rito ritsongo ku tlula.

Vavasati laha a va kombeli swihlamariso. Va kombela ku tiya, ku sirheleriwa, swinyikiwa swa ntiyiso. Va kuma swiphemunyana swa swona.

Ku suka emitini ya tiindasitiri leyi weke ku ya eka swiyenge leswi teleke hi ti-opioid, ku ya endhawini ya le handle ka doroba ya vanhu vo basa leyi nga riki na vumundzuku, ku ya emasin'wini lama nga tshukiki ma wisa vavasati va khoma swi ri swin'we leswi mfumo wu nga ha swi seketeriki.

Ku anakanyisisa – Ohio

Ku pfumaleka ka vavasati eOhio a hi mbuyelo wa xivangelo xin'we. I mbuyelo wa ku hlangana ka ku tshoveka hinkwako: ka ikhonomi, ka vaaki, ka rihanyo, ka ndyangu ni ka mitlawa ya vaaki.

Laha wansati u hanya endzeni ka ku pandzeka exikarhi ka leswi Ohio a yi ri swona na leswi yi nga ha kotiki ku va swona.

I ku pfumaleka loku nga endliki huwa, hikuva ku hundzukile ntolovelo.

Naswona ntirho wa matluka lawa hi lowu: ku endla leswi nga voniwiki swi voniwa, ku nyika xikandza eka lava seketelaka hinkwaswo va nga si tshama va vitaniwa hi mavito.

OKLAHOMA

Oklahoma yi hanya eka ntshikilelo lowu nga heriki exikarhi ka khale na sweswi. I xifundzha lexi teleke hi misava, moya, tikereke, mitlawa ya vaaki ya le makaya, miti ya mpimo wa le xikarhi leyi cincaka, ni ndzhaka ya vanhu va masungulo leyi xifundzha xi yi xiyeke hi hafu ntsena. I misava leyi beriweke hi xidzedze xin'wana na xin'wana: xa ikhonomi, xa maxelo, xa vaaki ni xa ndhavuko.

Naswona xidzedze xin'wana na xin'wana xi wela emakatleni lama fanaka minkarhi hinkwayo: ya vavasati.

EOklahoma, vavasati va pfaleriwa emintirhweni leyi tiyeke, va pfoflosiwa hi vusweti lebyi hangalakeke, va endliwa va nga voniwi hi vukhongeri lebyi vulavulaka swo tala hi ndyangu kambe switsongo hi nsirhelelo wa ntiyiso. I xifundzha lexi hanyaka hi ku tiyisela, naswona vavasati i maphuphu ya xona lama karhaleke ngopfu.

Wansati wa Bible Belt – malembe ya 32

Hannah u velekiwe emisaveni laha hinkwaswo a swi se ku bohiwa: ndlela yo ambala, ndlela yo vulavula, ndlela yo tikhoma, leswi u faneleke ku swi pfumela, leswi u faneleke ku swi papalata.

Ndyangu, vaaki, kereke: swirhendzevutana swinharhu leswi nga na xikarhi xin'we leswi hlamuselaka vutomi bya yena.

U na nuna, vana vambirhi ni yindlu yo olova. Siku ra yena ri fambisiwa hi: – xikolo xa vana – ku xava swakudya – kereke – ntirho wa ku tirhandzela lowu sindzisiwaka – mintirho ya ndyangu – ku hava ndhawu ya mianakanyo nikatsongo.

A nga swi koti ku kombisa ku kanakana. A nga swi koti ku hlawula hakunene. A nga swi koti ku huma exikhotsweni a nga avanyisiwi tani hi muxengi wa vaaki.

Ku pfumaleka ka yena i ka ndhavuko ni ka moya: u hanya a ri kona minkarhi hinkwayo, kambe tani hi xivumbeko xa ntirho, ku nga ri tani hi munhu hi ku helela.

Wansati wa Masungulo – malembe ya 45

Oklahoma yi na yin'wana ya mintlawu leyikulu ya Vaamerika va masungulo etikweni. Kambe xivandla exikarhi ka ndhavuko na vuyimbeyimbe i xikulu swinene.

Kayla i xirho xa Cherokee Nation. U tirha exisekelweni xa ndhavuko. U hlayisa ririmi, mindhavuko, mikhuva ni mintsheketo swi hanya.

Ehandle ka misava yoleyo, hambiswiritano, ntiyiso wa tika: – swikolo leswi hakeriwaka switsongo – vukorhokeri bya rihanyo lebyi tsaneke – vuhlongi lebyi hangalakeke – mintirho leyi hakeriwaka hi ndlela yo biha – xihlawuhlawu lexi tumbeleke

naswona xi nga heriki. U seketela vaaki, ndyangu ni vumunhu. Kutani a ku na loyi a n'wi sirhelelaka hi ndlela leyi a faneleke ha yona.

Ku pfumaleka ka yena i ka matimu: Mfumo wu ake vumunhu bya wona ehenhla ka vanhu va masungulo kutani wu va siya va ri voxé.

Wansati wa Tindhawu leti Hlaseriweke hi Swidzedze swa Xipfanyani – malembe ya 39

Oklahoma i xin'wana xa swifundzha leswi khumbiwaka ngopfu hi swidzedze swa xipfanyani. Swi nga humelela lembe rin'wana na rin'wana, nguva yin'wana na yin'wana. Naswona loko swi humelela, swi lovisa hinkwaswo.

Rachel u tshama endhawini leyi hlaseriweke ku tala. U lahlekeriwe hi tindlu timbirhi evuton'wini bya yena: yin'we a ha ri n'wana, yin'wana a ri munhu lonkulu.

U tirha tani hi mudyondzisi. Kutani lembe rin'wana na rin'wana u fanele ku lulamisa swichudeni swa yena eka swikambelo: ku tumbela, ku tisirhelela, ku honisa mpfumawulo wa ku chava.

Vutomi bya yena byi endliwe hi ku aka nakambe: tindlu, ntoloveló, ku tiya.

Ku pfumaleka ka yena i ka maxelo: ntumbuluko wu fuma laha, naswona lava hakelaka vuyelo minkarhi hinkwayo i mindyangu, hileswaku vavasati.

Wansati wa Mali yo Nghena ya le Hansi – malembe ya 29

Brooklyn—vito leri tolovelekeke endhawini, ku nga ri doroba— u tshama endhawini ya le handle ka Tulsa. Tindlu ta khale, mapatu

lama tshovekeke, tibazi leti hundzaka nkarhi wun'wana na wun'wana lowu ti wu lavaka.

U tirha erhesturente ya swakudya swa xihatla. Tishifiti leti avaniweke, ku cinca ka minkarhi hi nkarhi wo hetelela, muholo wa le hansi swinene. U na n'wana wa nhwanyana wa malembe manharhu. Xikolo xa vana lavatsongo xi durha ku tlula muholo wa yena. U na swihlawulo swimbirhi: ku siya n'wana na munhu loyi a nga n'wi tshembiki kumbe ku lahlekeriwa hi ntirho. Misava ya yena yi endliwe hi: – tibilu leti hundzeleke nkarhi – swikhupoini swa swakudya – ku tsutsuma – ku vilela loku nga heriki – tinorho titsongo kambe leti nga tshukiki ti hetiseka.

Ku pfumaleka ka yena i ka ikhonomi ni ka mfumo: Oklahoma yi susumeta lava se va swi koteke kutani yi siya endzhaku lava velekiweke etindhawini leti ta le handle ka doroba.

Marito yo hetelela – Oklahoma

Oklahoma i xifundzha lexi vonakaka xi olova, kambe i xin'wana xa leswi tikaka ngopfu ku hanya eka swona.

Vavasati i makhumbi ya matimba manharhu lamakulu swinene: – vukhongeri lebyi va khomaka – vusweti lebyi va hungutaka matimba – maxelo lama va lovisaka.

Ku aka nakambe kun'wana na kun'wana, ku ponisa kun'wana na kun'wana, ku ringanisela kun'wana na kun'wana loku tsaneke ku hundza eka yena. Kambe Mfumo a wu tali ku tlherisela nchumu.

Ku anakanyisisa – Oklahoma

Ku pfumaleka ka vavasati eOklahoma ku huma eka ku hlangana loku nga ni khombo: ndhavuko lowu tiyeke, vusweti lebyi nga

heriki, vumunhu bya vanhu va masungulo lebyi nga voniwiki, ni ntumbuluko lowu nga rivaleliki.

Laha wansati u hanya eka ku kanetana loku nga heriki: ku va loyi a nga papalatekiki ni ku honisiwa.

Ndzima leyi yi kombisa nchumu wun'we erivaleni: ku tika a hi vululami. Ku tiyisela a hi ntshunxeko. Ku pona a hi ku ya emahlweni.

Naswona eOklahoma, ku tala ngopfu, vavasati a va hanyi: va tiyisela.

OREGON

Oregon yi hanya hi ku kanetana loku tumbeleke ngopfu eUnited States: xifaniso xo basa, xa rihlaza, xa ntshunxeko, lexi heleleke eka vaendzi ni le ka matsima ya tipolitiki, ni ntiyiso wa vaaki lowu teleke hi swipandzeko leswi enteke.

Portland, leyi tlangeriwaka tani hi doroba ra nhluvuko, i xikarhi lexikulu xa vanhu lava nga riki na makaya, vuhlongi, xiphiqo xa rihanyo ra mianakanyo ni ku nga ringani loku kulaka. Ehandle ka Portland, Oregon i makaya lama cincaka lama tshamaka ma ri yoxe, mitlawa ya vaaki vo basa leyi nga swisiwana swinene, mintirho leyi nga tiyangiki, swipfuno switsongo swinene, ni ntshikilelo lowu tumbeleke.

Wansati laha u nyamalala ku nga ri hikwalaho ka ku pfumala ntirho, kambe hikwalaho ka ndzhwalo lowu tlulaka mpimo:

– mindyangu leyi hanyaka hi mali yin'we yo nghena – ku titshega hi munghana wa vutomi – ku pfumaleka ka vukorhokeri – ku tshama u ri wexe hi ntivo-misava – ntirho lowu nga tiyangiki –

swihakelo swo tlula mpimo – ku pfumaleka ka nsirhelelo wa ntiyiso

Oregon yi saseka ku yi languta, kambe yi tika ku hanya eka yona.

Wansati wa Portland – malembe ya 29

Julia u tshama eEast Side ya Portland. U tirha exitolo xa swakudya swa rihanyo, u hakela rhendi hi ku tikarhata, naswona u avelana yindlu na vanhu van'wana vambirhi.

Portland yi tikombisa tani hi doroba «leri pfulekeke, leri twelaka ni leri nga na vaaki,» kambe ntiyiso wu endliwe hi: – switarata leswi teleke hi vanhu lava nga riki na makaya – xiphiqo xa rihanyo ra mianakanyo hinkwako – vukorhokeri lebyi khomekeke – mintirho ya miholo ya le hansi – tirhendi leti tlakukaka minkarhi hinkwayo. Julia i un'wana wa vanhu lava doroba ri va tirhisaka tani hi xikombiso xa «moya wa vuntshwa» bya rona, kambe ri n'wi khoma tani hi nomboro leyi nga riki na vito.

Ku pfumaleka ka yena i ka vaaki: u kona hinkwako emabulweni, kambe a nga kona nikatsongo eka swintlhlantlho.

Wansati wa Muhlapfa eka Swa Tirhesturente –

Malembe ya 34 Rosa u fike a huma eGuatemala. U tirha ekhixini ra rhesturente leyi tirhaka minkarhi hinkwayo, leyi nga na huwa minkarhi hinkwayo, leyi nga na ntshikilelo minkarhi hinkwayo.

Tiawara ta khume hi siku, masiku ya ntsevu hi vhiki. Muholo wa le hansi, ku hava inshorenisi, nyuku lowu nga heriki, ku hisa ni huwa.

Vatirhi-kulobye vo tala va vavanuna va pfumela leswaku va nga tlanga hi marito hi ndlela yihi na yihi leyi va yi lavaka. A va swi endli hi vubihi; va swi endla hi ku pfumala vutivi ni hi ndhavuko.

Kambe swa n'wi tikela. U dyiwa hi marito, hi ku languta ni hi mintlangu ya marito leyi tikaka.

Ehandle ka ntirho, u rhumela mali eka maxaka ya yena. Endzeni, u hlayisa hinkwaswo swi phaphamela.

Ku pfumaleka ka yena i ka ikhonomi ni ka ndhavuko: u endla leswaku xiyenge hinkwaxo xi famba kambe u tshama a nga voniwi hi munhu.

Wansati wa le Makaya – malembe ya 52

Le vuxeni bya Oregon, ku na madoroba lama vonakaka onge ma khomeke hi 1985. Tindlu ti nga ri tingani, mapatu yo leha, tinguva to tika ta xixika, ni vukorhokeri bya riqingho lebyi nga tiyangiki.

Karen u tshama eka rin'wana ra wona. U na purasi ritsongo, swifuwo swi nga ri swingani, ni ntirho wun'wana exitolo. U endla hinkwaswo hi yexe. Loko u lava dokodela, u fanele ku chayela awara. Loko u lava vukorhokeri byihi na byihi, u fanele ku swi hlela masiku emahlweni. Loko swin'wana swi hoxeka, a ku na munhu kwalaho.

Ku pfumaleka ka yena i ka ntivo-misava: u hanya ekule ni misava, naswona a hi hi ku hlawula.

Wansati Loyi a Seketelaka Ndyangu lowu Lovisiweke hi

Vuhlongi – Malembe ya 43 Oregon i xin'wana xa swifundzha leswi nga na mpimo wa le henhla swinene wa vuhlongi. Ti-opioid, ti-methamphetamine, byala. Ndzhoko lowu nonokaka lowu nga tshukiki wu yima.

Tessa u na munghana wa vutomi loyi sweswi a lahlekeke. Vana vambirhi lavatsongo. Ntirho wa ku amukela mali esupamakete.

Siku rin'wana na rin'wana u fanele ku sirhelela vana, ku langutana ni wanuna loyi a nga ha n'wi tiviki, ku hlayisa tibuku ta mali ti ri kahle, ni ku lwisana ni mfumo lowu nga nyikiki swintlhlantlho.

Ku pfumaleka ka yena i ka swiyenge swa mfumo: vaaki va vulavula hi «xiphiqo» ku ringana malembe, kambe a ku cincin chumu eka lava va xi hanyaka ekaya.

Marito yo hetelela – Oregon

Oregon i xifundzha lexi tinavetisaka kahle, kambe xi tisirhelelaka hi ndlela yo biha.

Vavasati va hanya exikarhi ka swiyimo swimbirhi swo tlula mpimo: – nhluvuko wa ku saseka ka le handle – ntiyiso wa vaaki lowu hlaselaka.

Hi yena loyi a tiyiselaka ku ba ka ku nga ringani, loyi a seketelaka mindyangu leyi tsaneke, loyi a tirhaka eka swiyenge leswi xanisiwaka ngopfu, loyi a seketelaka mitlawana ya vaaki leyi rivariweke hi tipolitiki.

Ku saseka ka Oregon a ku eneli ku yi ponisa.

Ku anakanyisisa – Oregon

Ku pfumaleka ka vavasati eOregon ku huma eka ntiyiso lowu nga erivaleni: ku vula ntsena leswaku u wa manguva lawa a swi eneli leswaku u va wona.

Vavasati laha va hakela minxavo minharhu: – nxavo wa vutomi – ntirho lowu nga tiyangiki – ku tshama u ri wexe eka vaaki ni hi ntivo-misava.

I ku pfumaleka loku nga humiki eka ku lwisana ko kongoma, kambe eka ku nga khathali ka hinkwavo.

Naswona ndzima leyi yi swi veka erivaleni: endzhaku ka swihlahla, tintshava, mativa lama heleleke, ku na Amerika leyi nga tirhiki. Naswona leswi swi tikela vavasati hinkwaswo.

PENNSYLVANIA

Pennsylvania i xin'wana xa swifundzha swa Amerika leswi avaneke ngopfu. Hi tlhelo rin'we, miti leyikulu—Philadelphia na Pittsburgh — leyi teleke hi matimu, ku nga ringani, ku pfuxeka loku nga hetisekangiki, ni mitlawe ya vaaki leyi ha rhwaleke timbanga leti pfulekeke. Hi tlhelo rin'wana, makaya lama sirhelelaka mikhuva ya khale, mapurasi, migodi leyi pfariweke, madoroba lama yimeke, ni mianakanyo ya khale.

Laha vavasati va nyamalala hi tindlela ta mune: – etindhawini ta swisiwana ta le handle ka doroba – emitlawini ya Vaafrika-Vaamerika leyi funganyiweke hi madzolonga – emakaya lama yimeke – emitini ya manguva lawa leyi va dyaka.

Pennsylvania i xifundzha lexi nga rivaleliki lava velekiweke va ri na switsongo. Naswona vavasati, tani hi minkarhi hinkwayo, hi vona lava hakelaka nxavo wa le henhla ngopfu.

Wansati wa Tindhawu ta Swisiwana ta le Handle ka Philadelphia

– malembe ya 34 Shan u tshama eNorth Philadelphia. I xitarata xo tika, lexi nga na swikolo leswi tikarhataka ni switarata laha u twaka ntshikilelo hambi ku ri ninhlikanhi.

U tirha exitolo xa swihunguto. U na n'wana wa nhwanyana wa malembe ya ntsevu. Mixo wun'wana na wun'wana, u n'wi famba na yena ku ya exikolweni a ri na ntshembo ni ku chava swi

hlanganile: ntshembo wa leswaku u ta va na vumundzuku lebyinene, ku chava leswaku xitarata xi ta n'wi mita.

Miholo yi le hansi, swihakelo swi le henhla, vukorhokeri a byi ringaneli. Doroba ri tlangela «ku pfuxeka» ka rona, kambe ku pfuxeka a ku tshuki ku fika ekaya ka yena.

Ku pfumaleka ka yena i ka doroba: u hanya kahle-kahle laha doroba ri bohaka leswaku i mani loyi a faneleke nyingiso ni loyi a nga fanelangiki.

Wansati wa Rust Belt wa Pittsburgh – malembe ya 48

Pittsburgh yi hundzukile «ya thekinoloji,» «ya yunivhesiti,» ni «ya swintshwa.» Kambe doroba ra vatirhi a ri nyamalalanga: ri rhurhele ntsena etindhawini ta le handle ka doroba, laha ku nga riki na loyi a langutaka.

Linda a a ri muwelida. Loko fekitari yi pfariwa, u kume mintirho ya nkarhi wo karhi ntsena: tisupamakete, ku basisa ni vukorhokeri.

Ku cinca ka ikhonomi ku hakele vantshwa lava dyondzeke swinene. Ku nga ri vavasati vo fana na yena.

Ku pfumaleka ka yena i ka tiindasitiri: doroba lerintshwa a ri nyikanga ndhawu eka lava akeke ra khale.

Wansati wa le Makaya – malembe ya 55

Ehandle ka miti, Pennsylvania i xifundzha xin'wana: switsunga, mapurasi, madoroba matsongo swinene, tikereke hinkwako, mianakanyo leyi nga cinciki ku ringana switukulwana.

Mary u kulele laha. U na yindlu, xiphemu xa misava, nuna loyi a tirhaka nkarhi na nkarhi, ni vana lava kuleke.

U endla hinkwaswo: – yindlu – swifuwo – tibilu – ku sweka – ku khathalela vakulukumba – ku va buloho exikarhi ka mindyangu.

Wa xiximiwa, hakunene. Kambe tani hi ntirho, ku nga ri tani hi munhu.

Ku pfumaleka ka yena i ka ndhavuko: ntirho wun’wana na wun’wana wu se tsariwile.

Wansati wa Muhlapfa wa le Allentown – malembe ya 37

Allentown yi tele hi vahlapfa va Latino, va Afrika, va Arabu ni va Asia. Ikhonomi yi titshege hi vona.

Rime u tirha efekitarini, eka shifiti ya nimixo. Nuna wa yena u tirha shifiti ya nivusiku. Va vonana tiawara ti nga ri tingani hi siku.

Muholo a wu tshuki wu ringanela, ntirho i wa miri, tilayini to hlanganisa ti na huwa naswona a ti wisi.

U vulavula tindzimi timbirhi, u kurisa vana vanharhu, naswona u tirha tishifiti timbirhi loko swi laveka. Ku pfumaleka ka yena i ka ikhonomi ni ka ririmi: i vukona lebyi nga papalatekiki edorobeni, kambe a byi kona eka lava tekaka swiboho.

Marito yo hetelela – Pennsylvania

Pennsylvania i xifundzha lexi hanyaka exikarhi: hafu ya manguva lawa, hafu leyi yimeke, hafu yo fuwa, hafu ya xisiwana, hafu ya nhluvuko, hafu leyi khomekeke eka khale.

Vavasati va hanya eswipandzekweni. Naswona va khoma swi ri swin’we hinkwaswo leswi wonhakaka mindyangu, swikolo, switarata, tiikhonomi leti tsaneke.

Kambe mfumo wu n’wi teka tani hi xengetelo, ku nga tshuki ku ri munhu lonkulu wa ntsheketo.

Ku anakanyisisa – Pennsylvania Ku pfumaleka ka vavasati ePennsylvania ku huma eka mpfhuka wa le ndzeni: mpfhuka exikarhi ka leswi xifundzha a xi ri swona na leswi a xi ta lava ku va swona.

Miti leyikulu ya dya, makaya ya hunguteka, tiikhonomi ta le xikarhi ta tshika.

Wansati u hetelela a pfotlosiwile exikarhi, laha ku nga riki na loyi a langutaka hakunene.

Ndzima leyi yi swi veka erivaleni: ku karhala a hi xiphiqo xa xihatla xa siku rin’we, i ntolovelo wa siku na siku eka magidi ya vavasati.

RHODE ISLAND

Rhode Island i xifaniso xitsongo xa hinkwaswo leswi tirhaka ni hinkwaswo leswi tshovekaka eAmerika: – miti ya le ribuwani leyi durhaka – tindhawu ta swisiwana ta le handle ka doroba – tiindasitiri leti nyamalaleke – mitlawe leyikulu ya vahlapfa – vukorhokeri lebyi hingakanyiweke – ku hambana ka vaaki loku vonakaka swinene.

Providence i xikarhi xa yona: xa ndhavuko, xa dyondzo ni xa vutshila. Kambe etlhelo ka tiyunivhesiti ku na vusweti bya doroba lebyi nga tekeriwiki enhlokweni ngopfu eVuxeni. Ehandle ka doroba, madoroba matsongo ma hanya hi mintirho ya le hansi swinene, ntirho wa lwandle wa tinguva, ni tiindasitiri leti nga vuyiki.

Wansati laha u nyamalala hi ku pfotlosiwa:

hinkwaswo swa durha ngopfu, hinkwaswo swi le kusuhi ngopfu, hinkwaswo swi tsongo ngopfu leswaku u kota ku baleka.

Wansati wa Latina wa Providence – malembe ya 30

Marisol u tshama eSouth Side, xin'wana xa swiyenge swa xisiwana ngopfu swa doroba. U tirha hi ku basisa tihofisi ni mpundzu ni tirhesturente nivusiku. Mintirho mimbirhi, ku hava vuhlayiseki.

Providence yi rhandza ku tivitana «doroba ra vutumbuluxi.» Eka yena, vutumbuluxi byi vula ntsena ku endla leswaku mali yi ringanela.

A nga na inshorenisi. A nga na nkarhi wa holideyi. A nga na ndhawu ya ku hefemula.

Ku pfumaleka ka yena i ka ikhonomi ni ka ririmi: u tirha ku fana ni vanhu vanharhu, kambe eka Mfumo i nhlayo ntsena.

Wansati la Dyondzaka a Tirha – malembe ya 22

Brown University yi koka swichudeni swa misava hinkwayo. Kambe lava humaka emindyangwini yo olova va hanya Rhode Island yo hambana.

Rachel u dyondza swa vaaki, u tirha elayiburari, u tirha tani hi munwisi wa bar hi mahelo ya vhiki, naswona u avelana kamara yin'we leyi durhaka ku tlula mpimo.

U tlharihile, wa swi kota, u tiyimiserile, kambe u le hansi ka ntshikilelo lowukulu: – dyondzo – ntirho – xikweleti – vumundzuku lebyi nga tiyisekiki.

Ku pfumaleka ka yena i ka dyondzo: yunivhesiti yi tlangela ku hambana kambe a yi sirheleli lava hlanganisaka dyondzo ni ku

pona.

Wansati wa Ribuwe wa Tinguva – malembe ya 41

Newport yi sasekile eka lava endzaka. I khombo eka lava tshamaka kona lembe hinkwaro.

Tanya u tirha hi ximumu erhesturente ya le chiwini. Hi xixika, u lava ntirho wihi na wihi lowu kumekaka: swiitolo, ku basisa, tikontiraka titsongo.

Vaendzi vo fuwa, vaaki va swisiwana.

Ku pfumaleka ka yena i ka tinguva: wa laveka ku ringana tin’hweti tinharhu, a nga voniwi eka leti ta nkaye leti saleke.

Wansati wa Doroba Ritsongo – malembe ya 54

Ehandle ka Providence ku na Rhode Island leyi rivariweke: tifekitari ta khale ta malapi, swakhiwo swo tshwuka, switarata leswi dyiweke hi maxelo. Linda u tirha endhawini ya tiindasitiri yo hlantswa swiambalo. Swiendlo leswi phindhaphindhaka, musu wo hisa, tishifiti leti nga heriki.

Miholo i ya le hansi swinene, ntirho wa tika, vumundzuku byi tshama byi nga cinci.

Ku pfumaleka ka yena i ka tiindasitiri: u tirha endzhutini wa ikhonomi ya khale leyi nga ta ka yi nga vuyi.

Marito yo hetelela – Rhode Island

Rhode Island i ritsongo, kambe swiphiso swa rona i swikulu: tirhendi ta le henhla, miholo ya le hansi, swinyikiwa leswi hingakanyaweke.

Vavasati va hanya va pfofosiwile hi leswi hinkwaswo. Minkarhi hinkwayo emahlweni, va nga tshuki va sirheleriwa.

Ku anakanyisisa – Rhode Island

Ku pfumaleka ka vavasati laha ku huma eka ku kanetana: xifundzha xitsongo swinene, lexi nga kotiki ku sirhelela munhu.

I ku pfumaleka loku endliweke hi tindhawu titsongo swinene ni swinyikiwa switsongo swinene: switsongo ngopfu ku khandziya, swi khomekile ngopfu ku baleka.

Naswona etindhawini leti ti hefemulaka hi ku tikarhata, vavasati va fambisa xifundzha hinkwaxo lexi va tekaka tani hi xiphemu xa xivono.

SOUTH CAROLINA

South Carolina i xifundzha xa ku hambana loku vonakaka swinene: maribuwe lama heleleke ni vusweti byo tlula mpimo, matimu ya vukoloni ni mitlawa ya vaaki va ntima leyi ha riki eka vusweti, miti leyi kulaka ni tindhawu ta le handle ka doroba leti yimeke, vuendzi lebyi sasekaka eswifanisweni, ni mintirho leyi hakeriwaka switsongo. I yin'wana ya tindhawu laha vavasati va rhwalaka ndzhwalo lowukulu ngopfu, exikarhi ka ndhavuko, vukhongeri, ndyangu, swihakelo leswi tlulaka mpimo ni vukorhokeri lebyi tsaneke. Naswona i xin'wana xa swifundzha laha ntshunxeko wa vavasati wa ha kaneriwaka, wu hingakanyiwa ni ku lawuriwa.

South Carolina yi ambala kahle loko swi laveka, kambe rhambu ra nhlana ra yona ri khomiwa hi vavasati lava ku nga riki na loyi a va vonaka.

Wansati wa Muafrika-Muamerika wa Lo Country – malembe ya 36

hi vukhale

Amina u tshama eCharleston, eka ntlawa wa vaaki va Gullah Geechee. U rhwala ndzhaka leyikulu ya ndhavuko: matimu ya vuhlonga, ku lwisana ni vumunhu lebyi hlayisiweke hambileswi hinkwaswo.

U tirha erhesturente ya vaendzi exikarhi ka doroba. U phamela swakudya leswi hlohlotiweke hi ndhavuko wa yena eka vanhu lava nga tiviki nchumu hi matimu ya wona.

I manana, i n'wana wa nhwanyana, i mutirhi. U tirha tishifiti to leha, u hakela swilo hi miholo ya le henhla eka doroba kambe ya le hansi eka ku hanya laha, hikuva Charleston yi durhile ngopfu eka lava velekiweke kona.

Ku pfumaleka ka yena i ka matimu ni ka doroba: matimu ya vanhu va ntima laha i xisekelo xa hinkwaswo, kambe ma tshama ehandle ka ntsheketo lowu amukeriweke hi mfumo.

Wansati wo Basa wa Dzonga leri Sirhelelaka Mikhuva ya Khale – malembe ya 42

hi vukhale

Megan u tshama endhawini ya le makaya exikarhi ka Anderson na Greenwood. Ndyangu wa yena wu sirhelela mikhuva ya khale, kereke i ya nkoka swinene, naswona vaaki va pfalekile. Laha, milawu a yi tsariwanga, kambe yi tiyile ku tlula nawu. Nuna wa yena u tirha eka swa ku aka, yena u tirha tani hi muamukeri wa mali exitolo lexikulu.

Xihlawulo xin'wana na xin'wana xa pimiwa: ndlela yo ambala, leswi u faneleke ku swi vula, leswi u faneleke ku swi ehleketa. Ku dlaya vukati swi tekiwa tani hi xihlamariso xo nyumisa. Ku nga vi

na vana i xidyoho. Ku kombela ku tiyimela i «ku pfumala ripfumelo.»

Ku pfumaleka ka yena i ka ndhavuko: u hanya eka ntirho lowu bohiweke hi van'wana, naswona ku wu cinca swi vula ku lahlekeriwa hi hinkwaswo.

Wansati wa Vuendzi eMyrtle Beach – malembe ya 29

Jamie u tirha ehotele ya le ribuweni. Ku amukela vaendzi hi ximumu, ku basisa hi xixika, xin'wana na xin'wana lexi lavekaka.

Myrtle Beach yi vonaka onge i paradeyisi eka lava endzaka, kambe i xikhotso eka lava tirhaka kona: miholo ya le hansi, tirhendi ta le henhla, ntirho wa tinguva ntsena, ku hava ku tiya nikatsongo.

Jamie u tshama eka furata ritsongo leri avelaniwaka. U tirha masiku ya ntsevu hi vhiki. Naswona loko nguva yi hela, u fanele ku tshemba leswaku xixika xi ta va xo olova.

Ku pfumaleka ka yena i ka ikhonomi: hinkwaswo swi rhendzela vaendzi; a ku na nchumu lowu rhendzelaka vaaki.

Wansati Loyi a nga riki na Inshorenisi – malembe ya 55

South Carolina i xin'wana xa swifundzha leswi nga na ku fikelela kutsongo ngopfu ka vukorhokeri bya rihanyo. Vavasati vo tala lava tirhaka a va na inshorenisi. Vo tala va tshika vukorhokeri bya nkoka. Linda u tirha tani hi mubasisi ekliniki. U vona vukorhokeri bya rihanyo ku suka endzeni siku rin'wana na rin'wana, kambe a nga swi koti ku byi hakelela hi yexe.

U na switlhavi leswi nga heriki emavokweni ya yena, kambe a nga swi koti ku yima. U chava ku kamberiwa hi dokodela hikuva wa swi tiva leswaku a nga swi koti ku hakela vutshunguri.

Ku pfumaleka ka yena i mhaka ya rihanyo: u tirha erhendzeleni ka vukorhokeri bya van'wana kambe a nga na mfanelo ya bya yena.

Marito yo hetelela – South Carolina

South Carolina i xifundzha lexi hanyaka eka ntshikilelo lowu nga heriki exikarhi ka swa manguva lawa na ndhavuko, exikarhi ka rifuwo leri vonakaka na vusweti lebyi tumbeleke.

Vavasati va hakela ku kanetana hinkwako: – vukhongeri lebyi tiyeke – mintirho leyi pfalekeke – vuendzi lebyi xanisaka – xihlawuhlawu xa rixaka lexi enteke – vukorhokeri bya rihanyo lebyi nga fikeleriwiki – miholo ya le hansi ngopfu.

I phuphu leri seketelaka, kambe ri khomiwa tani hi nchumu wo sasekisa ntsena.

Ku anakanyisisa – South Carolina

Laha, ku pfumaleka ka vavasati ku huma eka ku hlangana loku heleleke ka: matimu lama tikaka, vukhongeri lebyi fumaka, ni ikhonomi leyi tsaneke.

Vavasati va hanya va khomiwile exikarhi ka khale na sweswi: khale ri va hingakanya, sweswi ri va dya, naswona vumundzuku a byi tiyisekisiwi.

Naswona ndzima leyi yi tirhela ku paluxa ntiyiso lowu nga funengetiwangiki: South Carolina a yi nonoki hikuva yi swi lava. Yi nonoka hikuva a yi lavi ku cinca. Naswona lava hakelaka ku nga endli nchumu loku minkarhi hinkwayo i vavasati.

Ferdinando Frega